

Mavzu: Talaffuzida tovush orttiriladigan soʻzlar

Aa *Yaxshi naql
tomiri – aql.*

1. *Naql* va *aql* soʻzlaridagi qator undoshlar orasida qanday tovush orttirib talaffuz qilinyapti?
2. *Dialog*, *olimpiada*, *biologiya* soʻzlaridagi qator unlilar orasida qanday tovush orttirib talaffuz qilinyapti?

1-mashq. Ajratib koʻrsatilgan soʻzlarni yozing.

Tabiatning kichik bogʻboni

Tabiatda hech bir harakat bekorga ketmaydi.⁴ Bunga yongʻoq daraxti va qush oʻrtasidagi **doimiy** sirli hamkorlik yorqin misoldir. **Aqli** qush oʻzining bugungi ehtiyoji va qishki zaxirasi uchun yongʻoqlarni yerga koʻmadi. U tuproq ostida unutib qoldirgan har bir yongʻoq **vaqti** kelib ulkan daraxtga aylanadi va **davr** oʻtib oʻsha qushning avlodlari uchun boshpana va yemish manbayiga aylanadi. Bu bizga hayotda qilingan har qanday kichik yaxshilik ham vaqt oʻtib kelajakda ulkan va **xayrli** natijalar berishini anglatadi.

- Bu soʻzlarni talaffuz qilganingizda qanday oʻzgarishlarni sezdingiz?

Ayrim soʻzlarni talaffuz qilganimizda tovush ortishi roʻy bersa ham, yozuvda yozilmaydi.

Masalan: *shoir, teatr, mehr, sehr.*

2-mashq. Maqollarni husnixat bilan ko'chiring.

Mevaning yaxshisini qurt yeydi.

Ilm istasang, takror qil.

Xayrli ishning kechi yo'q.

Haqiqat qilni qirq yorar.

- Talaffuzida tovush ortishiga uchraydigan so'zlarni toping va belgilang.

3-mashq. So'zlar qatoridan noto'g'ri yozilgan so'zlarni aniqlang.

jism, isim, sarf, ayib, aks, bazim, gerib, gimin, davr, jabir, zulm, nutq, nasil, muhir, nashr, charim, faxr, harif, husn

4-mashq. Uychalarga mos tomlarni birlashtirib, so'z birikmalari hosil qiling.

- So'z birikmalarini yozing.

5-mashq. Matnni husnixat bilan ko'chiring. Talaffuzida tovush ortishiga uchraydigan so'zlarni toping va belgilang.

Saida uchinchi sinfdan a'lo baholarga o'qiydi.⁴ Uning dugonasi Oysha yaqinda ikki qismli ajoyib kitob sotib oldi. Ularning sinfdoshi Umida rasm chizishga qiziqsa, Asila esa raqsga tushishni yoqtiradi. Sinfdagi eng chaqqon yigit – Saidxon esa boks to'garagiga qatnab, sport bilan faol shug'ullanadi.

